

EUROPOS PARLAMENTAS

2009–2014

Regioninės plėtros komitetas

2009/2243(INI)

26.2.2010

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl moksliniams tyrimams ir inovacijoms skirtų lėšų panaudojimo miestuose, regionuose, valstybėse narėse ir Europos Sąjungoje pagal Reglamentą (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Septintąją bendrąją mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programą (2009/2243(INI))

Regioninės plėtros komitetas

Pranešėjas: Lambert van Nistelrooij

Nuomonės referentas (*):

Jorgo Chatzimarkakis, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas

(*) Darbo su susijusiais komitetais procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 50 straipsnis

PR_INI

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS.....	9

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl moksliniams tyrimams ir inovacijoms skirtų lėšų panaudojimo miestuose, regionuose, valstybėse narėse ir Europos Sąjungoje pagal Reglamentą (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Septintąją bendrąją mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programą (2009/2243(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos XVII, XVIII ir XIX antraštinės dalis,
- atsižvelgdamas į 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1083/2006, nustatantį bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo¹,
- atsižvelgdamas į 2006 m. spalio 6 d. Tarybos sprendimą dėl Bendrijos sanglaudos politikos strateginių gairių (2006/702/EB)²,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlament ir Tarybos sprendimą Nr. 1982/2006/EB dėl Europos bendrijos mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintosios bendrosios programos (2007–2013 m.)³,
- atsižvelgdamas į 2006 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1639/2006/EB dėl Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos įsteigimo (2007–2013 m.)⁴,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 10 d. rezoliuciją dėl būsimosios regioninės politikos įnašo diegiant naujoves Europos Sąjungoje⁵,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. gegužės 24 d. rezoliuciją dėl žinių taikymo praktikoje: įvairialypė Europos naujovių strategija⁶,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. kovo 24 d. rezoliuciją dėl Žaliosios knygos apie teritorinę sanglaudą ir diskusijų dėl būsimos sanglaudos politikos reformos eigos⁷,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. kovo 24 d. rezoliuciją dėl pažangiosios patirties regioninės politikos srityje ir struktūrinių fondų lėšų naudojimo kliūčių⁸,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. kovo 24 d. rezoliuciją dėl Struktūrinių fondų reglamento įgyvendinimo 2007–2013 m. Derybų dėl nacionalinių sanglaudos strategijų ir veiklos

¹ OL L 210, 2006 7 31, p. 25–78.

² OL L 291, 2006 10 21, p. 11–32.

³ OL L 412, 2006 12 30, p. 1–43.

⁴ OL L 310, 2006 11 9, p. 15–40.

⁵ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0184.

⁶ Priimti tekstai, P6_TA(2007)0212.

⁷ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0163.

⁸ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0156.

programų rezultatai⁹,

- atsižvelgdamas į Europos Parlamento paskelbtą tyrimą „ES 7-osios bendrosios mokslinių tyrimų programos, Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programos ir struktūrinių fondų sinergija“,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento paskelbtą tyrimą „Europos mokslinių tyrimų, taikomosios veiklos ir inovacijų politikos priemonių teritorinio aspekto link“,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento paskelbtą tyrimą „Struktūriniai fondai naujovėms remti. Įgyvendinimo sunkumai 2007–2013 m. laikotarpiu ir vėliau“,
- atsižvelgdamas į 2007 m. rugpjūčio 16 d. Komisijos komunikatą „Moksliniais tyrimais ir inovacijomis grindžiamas Europos regionų konkurencingumas. Pasiūlymas: Augimo skatinimas ir naujų bei geresnių darbo vietų kūrimas“ (COM(2007) 0474),
- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą dėl valstybių narių ir regionų įsipareigojimų, įgyvendinant Lisabonos strategiją, skirtą ekonomikos augimui skatinti ir darbo vietoms kurti, panaudojant Europos Sąjungos sanglaudos politikos priemones 2007–2013 m. (COM(2007) 0798),
- atsižvelgdamas į 2008 m. gegužės 14 d. Komisijos komunikatą apie derybų dėl sanglaudos politikos strategijų ir programų 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu rezultatus (COM(2008) 0301),
- atsižvelgdamas į 2009 m. gruodžio 21 d. Komisijos 20-ąją struktūrinių fondų įgyvendinimo metinę ataskaitą (2008 m.) (COM(2009) 0617 galutinis/2),
- atsižvelgdamas į 2007 m. lapkričio 14 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą dėl inovacijų įgyvendinimo regionuose vykdant sanglaudos politiką (SEC(2007) 1547),
- atsižvelgdamas į 2009 m. lapkričio 24 d. Komisijos darbinį dokumentą dėl konsultacijos dėl būsimosios 2020 m. Europos Sąjungos strategijos (COM(2009) 0647),
- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 19 d. Komisijos penktąją ekonominės ir socialinės sanglaudos pažangos ataskaitą – augantys regionai, auganti Europa (COM(2008) 0371) (Penktoji pažangos ataskaita),
- atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 25 d. Komisijos šeštąją ekonominės ir socialinės sanglaudos pažangos ataskaitą. Kūrybiški ir novatoriški regionai (COM(2009) 0295) (Šeštoji pažangos ataskaita),
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 4 d. Mokslinių ir techninių tyrimų komiteto (Crest) paaiškinimą „Mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros politikos vykdymo pamokos pagal nacionalines reformų programas ir 2006 m. pažangos ataskaitas“ (CREST1211/06),
- atsižvelgdamas į Komisijos vadovą „Moksliniais tyrimais ir inovacijomis grindžiamas Europos regionų konkurencingumas. Mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo

⁹ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0165.

galimybių ES praktinis vadovas“,

- atsižvelgdamas į Europos strateginio mokslinių tyrimų infrastruktūros forumo ataskaitą „Europos mokslinių tyrimų infrastruktūrų planas, Ataskaita 2006“,
 - atsižvelgdamas į Komisijos prašymu parengtą nepriklausomą ataskaitą „Reformuotos sanglaudos politikos darbotvarkė“ (Fabrizio Barcos ataskaita) (2009 m.),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto pranešimą ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonę (A7-0000/2010),
- A. kadangi atnaujintoje Lisabonos strategijoje svarbiu prioritetu laikomi moksliniai tyrimai ir inovacijos, siekiant spręsti tokias problemas kaip klimato kaita ir vis didėjanti pasaulinė konkurencija; kadangi pokrizinis moksliniais tyrimais ir inovacijomis grindžiamo augimo ir darbo vietų kūrimo skatinimo laikotarpis tapo svarbesnis nei kada nors anksčiau ir yra pagrindinis pasiūlytos ES 2020 m. strategijos tikslas,
- B. kadangi Europos parama moksliniams tyrimams ir inovacijoms visų pirma teikiama vykdant mokslinių tyrimų, inovacijų ir sanglaudos politiką, kurios svarbiausios priemonės yra struktūriniai fondai, Septintoji bendroji mokslinių tyrimų programa (BP7) ir Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programa,
- C. kadangi sanglaudos politika yra pagrindinis Europos integracijos ramstis ir viena sėkmingiausių ES politikos sričių, palengvinanti vis labiau besiskiriančių regionų konvergenciją ir skatinanti augimą bei užimtumą,
- D. kadangi antrosiose Bendrijos strateginėse gairėse dėl sanglaudos 2007–2013 m. laikotarpiu kalbama apie žinias ir naujoves ekonomikos augimo labai ir atitinkamai šiam tikslui buvo skirta 25 proc. visų biudžeto asignavimų,
- E. kadangi atsižvelgiant į šiuo metu kylančių problemų sudėtingumą būtina integruotai derinti šias politikos sritis; gyvybiškai svarbi įgyvendinamų priemonių sąveika, kad jos viena kitą sustiprintų ir skatintų tvarų mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų įgyvendinimą, užtikrinant geresnį mokslinių tyrimų rezultatų įvertinimą konkrečiomis idėjomis regionuose,
- F. kadangi nepaisant to, kad tam tikri šias priemones sudarantys aspektai, pavyzdžiui, tas pats laikotarpis ir derinimas prie Lisabonos darbotvarkės, sudaro sąlygas sąveikai, jos vis tiek skiriasi, pavyzdžiui, teisiniu pagrindu – vienos orientuotos į temines, kitos į geografines sritis, vienos grindžiamos pasidalijamojo pobūdžio, kitos centralizuotu valdymu,

Mokslinių tyrimų ir inovacijų tikslų įgyvendinimas vykdant sanglaudos politiką

1. teigiamai vertina tai, kad 2007–2013 m. laikotarpiui visos valstybės narės didelę dalį savo lėšų skyrė moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai, inovacijoms ir žinių ekonomikos plėtrai parengiant 246 nacionalines arba regionines veiksmų programas moksliniams

tyrimams ir inovacijoms, kuriems skiriamos lėšos sudaro 86 mlrd. EUR;

2. laukia, kad Komisija pateiktų strateginę ataskaitą, kaip numatyta Bendrojo reglamento 30 straipsnio 2 dalyje; mano, kad ataskaitoje bus išsamiai apžvelgiami valstybių narių rezultatai siekiant 2007–2009 m. laikotarpiui nustatytų tikslų ir ji bus pagrindas diskusijoms dėl sanglaudos politikos ateities perspektyvų;
3. kartoja, kad vykdant ES politiką konkrečiose srityse reikia laikytis integruoto daugiapakopio valdymo modelio; pabrėžia, kad funkcinė daugiapakopio valdymo sistema yra būtina siekiant veiksmingai nustatyti ir įgyvendinti lėšų skyrimo tikslus;

Struktūrinių fondų, BP7 ir Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programos sinergija

4. pripažįsta, kad pasinaudojant 2007–2013 m. laikotarpio lėšų skyrimo nuostatomis sukurtos geresnės sanglaudos politikos, mokslinių tyrimų ir inovacijos politikos sinergijos užtikrinimo priemonės ir kartu vis svarbesnis tampa teritorinis aspektas įgyvendinant BP7 ir Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programą; ragina išnagrinėti sugriežtintą lėšų skyrimo mechanizmą daugiau dėmesio kreipiant į temines sritis, kad būtų sudarytos sąlygos vykdant politiką imtis atitinkamų priemonių naujiems uždaviniams įvykdyti;
5. apgailestauja, kad vis dar nepakankamai gerai išnagrinėtos esamos finansavimo sinergijos galimybės; ragina regionus ir valstybes narsėti didesnes pastangas siekiant pagerinti keitimąsi informacija;
6. atkreipia dėmesį į esamas bendro finansavimo galimybes; vis dėlto pabrėžia, kad mišrus finansavimas struktūrinių fondų ir bendrųjų programų lėšomis neleistinas; pažymi, kad finansavimo priemonės galima derinti finansuojant papildomas, tačiau atskiras veiklos rūšis, kaip antai mokslinių tyrimų infrastruktūros atveju, arba vieną po kitos įgyvendinamas susijusių projektų dalis, kaip antai naujos mokslinių tyrimų idėjos išskėlimas ir įgyvendinimas, taip pat tame pačiame tinkle arba inovacijų grupėje vykdomi projektai;
7. pažymi, kad sinergija apima daugiau nei papildomą projektų finansavimą; mano, kad gebėjimų stiprinimas, kontaktų užmezgimas ir žinių perdavimas yra svarbi sinergijos forma, ir atkreipia dėmesį, kad tokius mainus galima vykdyti visomis priemonėmis;
8. pabrėžia, kad reikia skatinti sėkmingus modelius ir juos taikyti žinių trikampyje santykiuose tarp įmonių, mokslinių tyrimų centrų, universitetų, valstybinių institucijų; pabrėžia regioninių inovacijų grupių potencialą mobilizuojant regiono konkurenciją ir džiaugiasi inovacijų grupių kūrimo įtraukimu į Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programą ir BP7 (žinių regionų priemonė 7-ojoje bendrojoje mokslinių tyrimų programoje); atkreipia dėmesį, kad struktūriniai fondai taip pat gali palengvinti keitimąsi žiniomis regioninėse inovacijų grupėse;
9. pabrėžia, kaip svarbu nagrinėti, sujungti pažangiąją patirtį ir ja dalytis siekiant sinergijos tarp politikos priemonių; šiomis aplinkybėmis džiaugiasi Komisijos pastangomis pagerinti tarnybų bendradarbiavimą;

10. su džiaugsmu atkreipia dėmesį į Mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo galimybių ES praktinį vadovą; rekomenduoja, kad ateityje tokios rekomendacinės pastabos būtų pateiktos iškart po teisės aktų įsigaliojimo; laukia, kad būtų pateiktas Komisijos tarnybų darbinis dokumentas su praktiniais sinergijos pavyzdžiais;
11. ragina Komisiją tęsti į sinergijos skatinimą orientuotą veiklą ir informuoti Europos Parlamentą apie proceso eigą, visų pirma apie vertikalų ES ir nacionalinių bei regioninių subjektų bendradarbiavimą;

Rekomendacijos dėl kitos programavimo laikotarpio

12. džiaugiasi, kad ES 2020 m. strategijoje pabrėžiama politikos sričių tarpusavio priklausomybė, politikos integravimo svarba, taip pat kad būtina didesnė sinergija ir glaudesnis bendradarbiavimas formuojant ir vykdamas viešąją politiką; ragina apsvarstyti nuoseklesnės sistemos trijose politikos srityse poreikį, kurį išreiškė regionai;
13. mano, kad tvirta ir gerai finansuojama ES regioninė politika yra būtina siekiant ES 2020 m. strategijos tikslų, taip pat socialinės, ekonominės ir teritorinės sanglaudos;
14. primena, kad teritorinė sanglauda yra horizontali ir todėl Europos Sąjungos politika turi prisidėti jos siekiant; kartoja, kad ši sąvoka apima ne tik regioninę politiką, bet ir jos koordinavimą su kitomis Europos Sąjungos politikos sritimis;
15. pabrėžia, kad reikia geografiškai apibrėžtos politikos, ir mano, kad regionai turėtų ir toliau plėtoti racionalią ir ekologišką specializaciją nustatydami kelis inovacijų prioritetus, pagrįstus ES tikslais ir jų poreikiais, ir sutelkti skirtingas ES lėšas šiems prioritetams įgyvendinti;
16. nurodo, kad tarptautinis bendradarbiavimas yra svarbiausias BP7 ir Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programos veiksnys ir kad teritorinis bendradarbiavimas (įgyvendinant tarptautines, tarpregionines ir tarpvalstybines programas) yra vyraujanti tendencija struktūrinių fondų srityje; ragina Komisiją stiprinti Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą ateityje;
17. pripažįsta, kad tiek pasidalijamojo pobūdžio, tiek centralizuotam valdymui būtinos konkrečios taisyklės; vis dėlto pabrėžia, kad reikia suderinti įvairias priemones reglamentuojančias taisykles; ragina Komisiją išnagrinėti galimybes šiuo klausimu nepakenkiant valstybių narių ir regionų kompetencijai pagal pasidalijamojo pobūdžio valdymą;
18. pakartotinai ragina Komisiją nustatyti konkrečius inovacinių projektų vertinimo kriterijus ir apsvarstyti galimybę ateityje teikti reguliavimo iniciatyvas įgyvendinti inovacines priemones;
19. pažymi, kokia svarbi yra didesnė pagalba įgyvendinant politiką ir programas, kurios skatina sinergiją mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros infrastruktūros – inovacijų – darbo vietų kūrimo grandinėje;

-
- ◦

20. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

AIŠKINAMOJI DALIS

Faktinės aplinkybės

Kiekvienas Europos Parlamento komitetas gali parengti pranešimą dėl įgyvendinimo, tai – pranešimas dėl ES teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę, jų įgyvendinimo ir vykdymo valstybėse narėse.

Sanglaudos politiką reglamentuoja tiesiogiai taikomi reglamentai, kurių įgyvendinimo priemonės nustatytos Komisijos reglamente ir Komisijos sprendimuose, kurie Parlamentui neteikiami.

Regioninės politikos komitetas laikėsi nuomonės, kad pradėdant diskusijas dėl sanglaudos politikos ateities pranešime dėl įgyvendinimo reikėtų išnagrinėti, ar valstybės narės tinkamai taikė teisės aktus.

Pranešimo taikymo sritis

Savo iniciatyva pateikto pranešimo tikslas dvejopas: pirma, jame nagrinėjama, kaip valstybės narės ir regionai, įgyvendindami savo nacionalinius strateginių kryptių planus (NSKP) ir veiksmų programas, laikėsi rekomendacinio pobūdžio Bendrijos strateginės gairių 2007–2013 m. ir visų pirma 1.2 rekomendacijos dėl žinių ir naujovių ekonomikos augimo labui. Antra, pranešime nagrinėjama sanglaudos, mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos sričių ir jų priemonių (struktūriniai fondai, Septintoji bendroji mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programa ir Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programa) sinergija.

Pažymėtina, kad pranešimo taikymo sritis ribota, nes jis parengtas 2010 m. pradžioje prieš paskelbiant Komisijos strateginę ataskaitą.

Pažanga

Kartais ES, nacionalinės ir regioninės finansavimo sistemos nekoordinuojamos. Vis dėlto reikia pažymėti, kad ES sanglaudos politika ir mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros politika siekiama tų pačių tikslų – spręsti svarbiausius ES uždavinius ir puoselėti ES modelį, kurio pagrindą sudaro ekonomikos augimas, socialinė atsakomybė ir tvarus vystymasis. Tvaraus ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo skatinimas tampa vis labiau priklausomas nuo novatoriškų regionų ekonomikos gebėjimų, o pasaulinio ekonomikos sunkmečio laikotarpiu šis aspektas tapo dar svarbesnis; tai taip pat patvirtina sanglaudos politikai priskirtas vaidmuo Europos ekonomikos atkūrimo plane. Akivaizdu, kad Europai skubiai reikia konkurencingumo ir inovacijų skatinimo politikos siekiant paspartinti restruktūrizavimo procesus ir investicijas bei sukurti naujas verslo galimybes.

Be to, Parlamentas turi pateikti savo nuomonę diskusijoje dėl sanglaudos politikos ateities. Atsižvelgdamas į vertinimo rezultatus jis turi aptarti tobulintinus aspektus.

Mokslinių tyrimų ir inovacijų tikslų įgyvendinimas vykdant sanglaudos politiką

Nuo pat dabartinio programavimo laikotarpio pradžios sanglaudos politika siekiama įgyvendinti tris prioritetinius tikslus, vienas jų – užtikrinant mokslinių tyrimų ir inovacijų diegimo galimybes, įskaitant informacines ir ryšių technologijas, skatinti inovacijas, verslumą ir žinių ekonomikos augimą.

Moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra bei inovacijos gali padėti Europos Sąjungai siekti jos augimo tikslų. Todėl sanglaudos politika taip pat siekiama sutelkti investicijas, kurios stiprina ilgalaikį ES konkurencingumą, pavyzdžiui, verslumą, galimybės MVĮ gauti finansavimą, žmogiškąjį kapitalą, informacines ir ryšių technologijas, ekologiškas technologijas ir energijos vartojimo veiksmingumą. Todėl lyginant su ankstesniu programavimo laikotarpiu 2007–2013 m. ES sanglaudos politikai skirtame finansavime numatyta trigubai daugiau lėšų moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai bei investicijoms šioms išlaidų kategorijoms, tarp jų įtraukiant inovacijų veiklą ir bandymus, skiriant daugiau kaip 85 mlrd. EUR (beveik 25 proc. visų skirtų lėšų). Iš jų:

- 50,5 mlrd. EUR skirta **moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai bei inovacijoms siaurąja prasme,**
- 8,3 mlrd. EUR skirta **verslumui,**
- 13,2 mlrd. EUR skirta inovacinėms **informacinėms ir ryšių technologijoms,** siekiant skatinti jų paklausą,
- 14,5 mlrd. EUR skirta **žmogiškajam kapitalui.**

Realių galimybių veiksmingai išanalizuoti 246 nacionalinių arba regionų veiksmų programų įgyvendinimo procesą, kuriame inovacijos užima svarbią vietą, atsiras tik tada, kai Europos Komisija paskelbs (greičiausiai 2010 m. balandžio mėn.) strateginę ataskaitą (diskusijų sanglaudos klausimu skatinimas ES).

Šioje strateginėje ataskaitoje, kurią parengti reikalaujama Bendrojo reglamento 30 straipsnyje, bus pirmą kartą apžvelgta šalių ir jų regionų padaryta pažanga įgyvendinant 2007–2009 m. laikotarpiui nustatytus tikslus, įskaitant pagrindinius ES tikslus, dabartinės krizės poveikis sanglaudos politikos programų įgyvendinimui ir nubrėžti konkretūs diskusijų dėl būdimos sanglaudos politikos kontūrai. Ataskaitoje taip pat bus pateikti gerosios valstybių narių patirties pavyzdžiai.

Struktūrinių fondų, BP7 ir Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programos sinergija

Atsižvelgiant į šiuo metu kylančių problemų sudėtingumą būtina integruotai derinti šias politikos sritis, kad joms būtų daromas didesnis poveikis ir veiksmingiau išleidžiamos turimos lėšos. Bendrijos strateginėse gairėse patvirtinama, kad sanglaudos politikos ir bendrųjų programų sinergija labai svarbi, ir priduriama, kad šiomis aplinkybėmis sanglaudos politika atlieka dvi funkcijas: palengvina regionų inovacijų strategijų ir veiksmų planų įgyvendinimą bei prisideda prie inovacijų diegimo ir mokslinių tyrimų pajėgumų stiprinimo.

Darant bendrą dabartinės sanglaudos, mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos priemonių sandaros analizės išvadą reikia pažymėti, kad tam tikri aspektai, pavyzdžiui, tas pats laikotarpis ir derinimas prie Lisabonos darbotvarkės, sudaro sąlygas sinergijai. Tačiau priemonės vis tiek skiriasi, pavyzdžiui, teisiniu pagrindu ir skirtingo lygio administracinių įstaigų ir valdžios institucijų įtraukimu į įgyvendinimo procesą. Dėl šių skirtumų paramos gavėjams sunku gerai išmanyti įvairias finansavimo galimybes. Šiuo požiūriu reikėtų užtikrinti, kad BP7, Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programos ir struktūrinių fondų įgyvendinime dalyvaujančios įstaigos žinotų kiekvienos iš šių priemonių teikiamas galimybes.

Nors sinergija apima daugiau nei papildomą projektų finansavimą, svarbu suprasti, kokios yra galimybės derinti turimas priemones. Todėl pranešėjas džiaugiasi, kad perengtas Mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo galimybių ES praktinis vadovas. Šiame vadove pateikiami tam tikri įdomūs įvairių priemonių derinimo pavyzdžiai.

Pagal Bendrojo reglamento 54 straipsnio 5 dalį fondų lėšomis bendrai finansuotos išlaidos negali būti papildomai finansuojamos pagal kitą Bendrijos priemonę, taip uždraudžiant mišrų finansavimą. Vis dėlto yra galimybė derinti priemones finansuojant papildomas, tačiau atskiras veiklas (pvz., kuriant mokslinių tyrimų infrastruktūrą, kai BP7 lėšomis finansuojamas parengiamasis etapas, o statybos darbai finansuojami struktūrinių fondų lėšomis), vieną po kitos įgyvendinamas susijusių projektų dalis (pvz., skirtingi per tam tikrą laiką kuriamos technologijos etapai: fundamentiniai tyrimai, taikomieji moksliniai tyrimai, demonstracija arba įvedimas į ikikonkurencinę rinką) arba tame pačiame tinkle (inovacijų grupėje) vykdomi projektai.

Galiausiai reikia pažymėti, kad nepaisant to, kad parengtos rekomendacinės pastabos, visais lygmenimis: regioniniu, nacionaliniu ir ES – reikia pasitempti ir koordinuoti savo pastangas, kad būtų pagerintas keitimasis informacija ir dalijamasi pažangiaja patirtimi tiek tarp atitinkamų įstaigų (ministerijų, generalinių direktoratų), tiek su potencialiais paramos gavėjais.

Pranešėjo svarstymai ir pirmosios rekomendacijos

Pranešėjo rekomendacijose didžiausias dėmesys skiriamas strateginiams tikslams ir konkretiems tikslams bei veiksmams siekiant paskatinti sanglaudos, mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos sričių sinergiją.

Artėjant finansinės programos persvarstymui ir pradedant diskusijas dėl sanglaudos politikos ateities Komisijos pasiūlytas 2020 m. ES strategijos projektas yra labai svarbus. Pasiūlyta 2020 m. ES strategija nebuvo nuodugnai išnagrinėta, pranešėjas tik paminėjo tam tikrus šiam pranešimui svarbius aspektus. Teigiama vertintina tai, kad projekte pabrėžiama politikos sričių tarpusavio priklausomybė ir didesnės sinergijos ir glaudesnio bendradarbiavimo būtinybė formuojant ir vykdančią viešąją politiką. Pažymėtina, kad daugelis regionų, Europos regioninių subjektų aiškiai išsakė būtinybę geriau koordinuoti vietos lygmeniu įgyvendinamas politikos kryptis.

Pranešėjo nuomone, regioninė politika buvo ir yra svarbi vykdant pagrindinius ES uždavinius: mažinant regionų struktūrinio pobūdžio skirtumus, didinant ES konkurencingumą, kovojant su pasaulinės ekonomikos krizės padariniais, švelninant demografinių pokyčių ir klimato kaitos sukeltus padarinius. Todėl tvirta ir gerai finansuojama politika yra būtina siekiant ES 2020 m. strategijos bei socialinės, ekonominės ir teritorinės sanglaudos tikslų.

Nesistengdamas pasiūlyti teritorinės sanglaudos sąvokos apibrėžties arba pradėti diskusijų šio pranešimo pagrindu pranešėjas pažymi, kad jame taip pat aptariamas svarbus teritorinį poveikį turinčių politikos kryptių koordinavimas, kad būtų panaudojamos visos regiono galimybės ir padidinamas jų poveikis vietiniu lygmeniu. Todėl reikia išnagrinėti „koncentracijos, bendradarbiavimo, sąryšio“, kaip teritorinės sanglaudos sąlygų, galimybes ir dėti pastangas siekiant labiau subalansuoto, tvaraus teritorijų vystymosi Europos Sąjungoje.

Kalbant apie konkretesnes priemones ir veiksmus siūloma, kad siekiant supaprastinti teisės aktus Komisija išnagrinėtų įvairias priemones reglamentuojančių taisyklių suvienodinimo galimybes. Apie tai jau buvo užsiminta kadenciją baigiančio Komisijos nario Pawelo Steckio orientaciniame dokumente dėl reikalavimų atitikimo taisyklių, pridėtinės vertės mokesčio taisyklių ir žemės įsigijimo taisyklių suderinimo.

Savo rezoliucijoje dėl pažangiosios patirties regioninės politikos srityje ir struktūrinių fondų lėšų naudojimo kliūčių Europos Parlamentas, atsižvelgdamas į didesnę inovaciniams projektams būdingą riziką, taigi ir į didesnę nesėkmingo jų įgyvendinimo tikimybę, jau paragino rengti konkrečius šių projektų vertinimo kriterijus. Ateityje rengiant sanglaudos politiką reglamentuojančius teisės aktus galima papildomai teikti reguliavimo iniciatyvas, siekiant skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas. Pranešėjas tikisi, kad Komisija pateiks pasiūlymų šiuo klausimu.

Galiausiai pažymėdamas, kad tarptautinis bendradarbiavimas įgyvendinant BP7 ir Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programą yra įprastas, o tarpvalstybinis ir tarptautinis bendradarbiavimas vykdant sanglaudos politiką tampa tendencija, pranešėjas siūlo apsvastyti galimybę ateityje suteikti daugiau svarbos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui, skiriant ypatingą dėmesį su inovacijomis ir moksliniais tyrimais susijusiems veiksams. Šiuo metu šiam tikslui skiriamos nedidelės lėšos, todėl jo lėšomis gali būti finansuojami tik „minkšti“ veiksmai. Nepaisant to finansuojamos naujos vykdomos iniciatyvos, tokios kaip „Regionų ekonominiai pokyčiai“, kad būtų sudarytos galimybės ir išbandyta greita novatoriškų idėjų sklaida regioninės politikos programose.